

Neįkainojama patirtis – humanitarinės pagalbos Armėnijai kovai su COVID-19 virusu misija

Virginija Savickienė, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų COVID-19 II skyriaus slaugytoja, su žurnalo skaitytojais dalijasi įspūdžiais, patirtais humanitarinės pagalbos Armėnijai kovai su COVID-19 virusu misijos metu. Ją kalbino **Loreta Gudalienė-Gudelevičienė**.

Humanitarinės pagalbos Armėnijai kovai su COVID-19 virusu Lietuvos medikų ir ekspertų komanda.
Pirmoje eilėje (iš kairės): Diana Rinkevičiūtė (slaugytoja), slaugytojas anesteziologas Donatas Mečislauskas, Virginija Savickienė (slaugytoja). Antroje eilėje (iš kairės): slaugytojos Jolita Škudaitė, Laura Gurskienė, anesteziologijos-reanimatologijos specialybės gydytojai rezidentai Lukas Neimanas ir Roman Botov, gydytojas anesteziologas-reanimatologas Ainius Žarskus

Kas paskatino pasirinkti slaugytojo profesiją? Nusikelkime į Jūsų vaikystę...

Į klausimą, kodėl pasirinkau šią profesiją, atsakyčiau, kad ilgai svarstyti tikrai nereikėjo, tiesiog nemačiau savęs kitoje srityje. Galbūt įtakos turėjo tai, kad mama daug metų dirbo Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikose kineziterapeute. Mačiau, kokia ji buvo atsidadusi savo darbui, kiek džiaugsmo, teigiamų emocijų jai teikė darbas.

Esu labai laiminga pasirinkusi slaugytojo profesiją ir neįsivaizduoju, kad galėčiau dirbti kitą darbą. Man patinka darbas su pacientais, jų artimaisiais.

Kokių charakterio savybių reikia turėti asmeniui, kad galėtų dirbti slaugytoju? Kokie žmonės turėtų rinktis šią profesiją?

Slauga yra amžina profesija. Kad ir kiek egzistuočių žmonija, visuomet reikės globos, užuojautos bei supratimo. Labai svarbu kvalifikuota priežiūra. Tačiau šalia kompetencijos ir specialiųjų įgūdžių slaugytojui yra būtinos tokios savybės kaip kantrybė, gerumas, švelnumas, pakantumas, lankstumas, tolerantiškumas, o svarbiausia – atjauta.

Papasakokite apie savo karjerą...

1991–1995 m. – Vilniaus aukštesnioji medicinos mokykla, medicinos sesers profesinė kvalifikacija.

2004–2005 m. – Vilniaus kolegija, bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija.

2010–2011 m. – Vilniaus universitetas, slaugos bakalauro programos papildomosios slaugos studijos.

2011–2013 m. – Vilniaus universitetas, slaugos magistro laipsnis, bendrosios praktikos slaugytojo kvalifikacija.

1995–2013 m. dirbau Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre bendrosios praktikos slaugytoja.

Nuo 2013 m. birželio iki 2020 m. balandžio – VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Nefrologijos ir inkstų transplantacijos skyriuje vyresniąja slaugytoja-slaugos administratore.

Nuo 2020 m. balandžio iki šiol dirbu Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų COVID-19 II skyriuje (D korpuse) vyresniąja slaugytoja-slaugos administratore.

Papasakokite apie COVID-19 II skyrių Vilniaus universiteto ligoninėje Santaros klinikose.

Taip susiklostė aplinkybės, kad Urologijos ir Nefrologijos ir inkstų transplantacijos skyriai, esantys Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų D korpuse, prasidėjus pandemijai, tapo COVID-19 II skyriumi. Nėbuvo kada daug galvoti... Didžioji dalis mano skyriaus personalo savanoriškai liko dirbti šiame skyriuje, likau ir aš. Jau turėjau patirties su COVID-19 infekcija sergančiais pacientais, žinojau, kad galiu būti naudinga.

Prieš prasidedant pandemijai Lietuvoje, iš visų Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų skyrių buvo renkami savanoriai dirbti Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Infekcinių ligų centre (L korpuse). Buvau pačių pirmųjų savanorių gretose. Pradžioje budėjome namuose, laukdami pirmųjų pacientų, hospitalizuotų į ligoninę. Tas laukimas labai mane vargino, nuogaštavau, kad neišgirsiu skambučio, jeigu atsirastų pirmasis sergantis pacientas, nespėsiu laiku nuvažiuoti į ligoninę, pasiklysiu eidama į COVID-19 skyrių. Infekcinių ligų L korpuse buvau buvusi tik kartą, kai vyko mokymai.

COVID-19 infekuotų pacientų priežiūra negąsdino, žinojau, kad asmens apsaugos priemonių yra pakankamai, tik reikėjo įgūdžių tinkamai jas apsirengti, o ypač – nusirengti. Patirties gavau prasidėjus pirmiesiems budėjimams su sergančiais.

COVID-19 II skyrių D korpuse įkūrėme greit, per dvi savaites. Veiksmo, rūpinimosi, mąstymo buvo be galo daug. Bet mums pavyko.

Šiame skyriuje dirba slaugytojai, slaugytojų padėjėjai iš visų Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų skyrių. Susibūrė puikus, profesionalus, labai draugiškas kolektyvas. Labai tuo džiaugiuosi ir didžiuojuosi.

Kas paskatino priimti sprendimą važiuoti į misiją Armėnijoje?

Man patinka veiksmas, pokyčiai, naujovės. Sulaukus skambučio, kad renkama medikų komanda vykti į humanitarinės pagalbos Armėnijai misiją, iš karto galvoje pradėjo sukstis mintys, kad labai norėčiau dalyvauti šioje misijoje. Vadovaujuosi tokia nuostata – „O kodėl ne aš?“ Dirbu vyresniąja slaugytoja-slaugos administratore, turiu būti pavyzdžiu savo kolektyvui. Medikas kaip karys – pasirinkęs tokią profesiją, turi vykdyti savo pareigą.

Ką tik išėję iš reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriaus ir nusirengę asmens apsaugos priemonės.

Iš kairės: slaugytojos Diana Rinkevičiūtė, Virginija Savickienė, slaugytojas anesteziistas Donatas Mečislauskas, anesteziologijos-reanimatologijos specialybės gydytojas rezidentas Roman Botov.

Apie misiją...

Misija truko dvi savaites. Ši misija surengta Lietuvos ambasadai Jerevane gavus Armėnijos Sveikatos apsaugos ministerijos skubios humanitarinės pagalbos prašymą. Nuo idėjos iki konkretaus realizavimo praėjo šiek tiek daugiau nei dvi savaitės. Pirmą kartą Lietuva, kuri anksčiau pati gaudavo pagalbą, teikė pagalbą kitai šaliai.

Misiją finansavo Lietuvos Vyriausybė, skirdama lėšas humanitarinei pagalbai Armėnijai teikti, taip pat Švedijos užsienio reikalų ministerija, priimdama sprendimą skirti finansinį indėlį šiai misijai.

Į Armėniją vykome vienuolikos asmenų Lietuvos ekspertų ir medikų komanda. Tai pirmasis tokio tipo humanitarinės pagalbos projektas Lietuvos istorijoje, jis atitinka Armėnijos šalies poreikius ir buvo realizuotas labai greitai. Medikus delegavo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė, Kauno klinikos, Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos ir Respublikinė Panevėžio ligoninė.

Misijos metu ne tik dirbote su kolegomis iš įvairių šalių, bet ir mokėtės vieni iš kitų. Ko jūs išmokote?

Tik nuvykus į ligoninę Jerevane (Armėnija), supratau, kad tiek armėnų kultūra, tiek medicina labai skiriasi nuo lietuviškos. Lietuvos ir Armėnijos gyventojų skaičius panašus, bet kultūriniai skirtumai didžiuliai. Armėnai labai daug bendrauja su giminėmis, draugais, kaimynais. Labai šiltai bendrauja tarpusavyje (susitikę apsikabina, pasibučiuoja) ir greit užsimezga šiltas bendravimas susitikus su nepažįstamais žmonėmis, nesilaiko saugaus atstumo. Tai puikios sąlygos virusui plisti.

Armėnai medikai dirba su tokiais pat kombinezonais, dėvi respiratorius, apsauginius akinius ar skydelius, pirštines, antbačius ir t. t. Asmens apsaugos priemonių tikrai turi, tačiau jos didžiuliais kiekiais kaupiamos kaip rezervas, o sveikatos priežiūros įstaigoms asmens apsaugos priemonių poreikis išduodamas vienai savaitei į priekį. Būna, kad tiekimas stringa. Medikai ima taupyti apsaugos priemones, tai didina galimybę užsikrėsti COVID-19. Taip pat priemonės labai taupo, nes nėra žinoma, kiek pandemija užsitęs.

Atokvėpio akimirka

Dirbant ligoninėje, kolegas iš Armėnijos teko mokyti griežčiau laikytis saugumo reikalavimų. Mes mokėmės iš jų pakantumo, kantrybės, empatinio bendravimo su pacientais. Armėnų medikai bendrauja su pacientais kaip su artimais giminaičiais. Patirtis, gauta Armėnijoje, – neįkainojama.

Kartu dirbome ne tik su armėnais, bet ir su slaugytojais iš Italijos bei Prancūzijos. Bendras darbas, bendras tikslas labai suvienija, bendrystė nuteikia pozityviai, optimistiškai.

Mūsų darbas Armėnijoje buvo lygiai toks pat kaip ir Lietuvoje. Slauga, slaugos tikslai, slaugos poreikiai visame pasaulyje yra panašūs. Tinkamą slaugą garantuoja tik geras jos organizavimas. Paciento priežiūra reikalauja apgalvotos, organizuotos veiklos. Slaugos priežiūra apima daugybę paciento poreikių: nuo pačių sudėtingiausių procedūrų iki paprasčiausio švelnaus paciento rankos paėmimo ir padrąsinimo. Esant pandemijai ir didžiuliams darbo krūviams, jaučiant nuovargį, nežinią, kiek tai tęsis, tai itin sudėtinga, tačiau labai svarbu. Svarbu išsaugoti paciento orumą, sugebėti nustatyti bei stengtis išpildyti svarbiausius slaugos poreikius.

Lietuvos medikų ir ekspertų savanoriai Jerevane

Šie metai neeiliniai. 2020-ieji Pasaulio sveikatos organizacijos paskelbti Tarptautiniais slaugytojų ir akušerių metais. Slaugytojai slaugo COVID-19 sergančius pacientus. Ko palinkėtumėte slaugytojams ir akušeriams?

Pagalbos Armėnijai kovai su COVID-19 misijos komanda

Visiems medikams palinkėčiau, kad Lietuvą aplenktų antroji COVID-19 pandemijos banga. Dirbant COVID-19 viruso židinyje, būnant tarp sergančių pacientų, taisyklingai dėvėkite asmens apsaugos priemones, saugokitės, būkite budrūs. Rekomendacijų laikymasis ir taisyklingas asmens apsaugos priemonių dėvėjimas užkerta kelią virusui plisti.

Slaugytojo profesija daugialypė, reikalaujanti įvairių žinių. Kiekviena nauja diena reikalauja begalinio atsivimo, profesionalumo, išminties ir ryžto padėti sergantiesiems. Linkiu kasdien jausti savo darbo svarbą, kolegų pagarbą ir palaikymą, visuomenės dėkingumą ir įvertinimą. Linkiu nuoširdumo bendraujant – tai sėkmingo bendravimo pagrindas, o slauga didžiąja dalimi ir yra bendravimas su žmonėmis.

Būkite laimingi ir sveiki, dirbkite su pasitikėjimu ir kantrybe. Dalykitės su kolegomis savo profesine patirtimi, niekada nepamirškite ir savęs, raskite laiko sau.

Dėkoju už pokalbį.